

Motion till riksdagen 2017/18:1543

av **Margareta Larsson (-)**

En ansvarsfull förskrivning av adhd- mediciner

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredningsgrupp utifrån motionens intentioner och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den andel människor i vårt land som diagnostiserats med bl.a. adhd, autism och aspberger har ökat i en omfattande skala de senaste tio åren. Företeelsen är problematisk då många som exempelvis uppvisar symptom på adhd inte alltid har detta funktionshinder. I vissa fall kan liknande symptom uppvisas utifrån dysfunktionella hem- och skolmiljöer, näringsbrist, stress, för högt sockerintag och exempelvis hormonell obalans. Det finns därför mycket som tyder på att det ställs för många lättvindiga diagnoser. Som exempel kan nämnas att skolan, utifrån resursbrist och svåra ledningsproblem, kräver en medicinsk diagnos för att överhuvudtaget erbjuda elever mer hjälp.

Med anledning av den uppseendeväckande ökningen av dessa funktionshinder har flera börjat ifrågasätta adhd-diagnoser och autismspektrumtillstånd. Professioner inom vården är oense gällande överdiagnostisering och menar att det behövs mer forskning och vetenskapliga studier för mer säkra bedömningar. Alltfler tvekar även att diagnoserna i så hög grad ställts korrekt och att man får rätt vård överallt i landet. Det underlag som många gånger används som en utredning handlar om ett antal kryssfrågor som kan stämma in på vem som helst utifrån olika livssituationer. Det går inte att genom blodprov och röntgen fastställa en adhd-diagnos. Ändå säljer medicinerna i mycket hög omfattning och medicineringen går allt lägre ner i åldrarna. Denna negativa spiral riskerar att stigmatisera människor och ökar gruppen av ”funktionshindrade” i samhället, en mycket olycklig utveckling som ökar utanförskapet och kan bidra till att bromsa upp möjligheter till arbete för den kategoriserade gruppen.

Felaktig användning av adhd-mediciner märks allt mer. När förskrivningen ökat så har medlen även börjat förekomma mer bland missbrukare som delar mellan sig.

Mot denna bakgrund finns anledning att begrunda förekomsten av en fördubbling kring andelen unga i åldern 20–24 år som försatts i förtidspension jämfört med för nio år sedan, enligt uppgifter från Svd 2011-10-05, där det även anges att orsaken egentligen ska vara att den aktuella gruppen är arbetslös. Denna anmärkningsvärda åtgärd bidrar direkt till att stigmatisera en stor grupp människor som i många fall kanske är arbetsdugliga. Förtidspensioneringar av unga personer inte bara passiviserar utan hindrar även till att känna delaktighet och värde i samhället. Både samhället och individen förlorar på utanförskap och i många fall kan detta medverka till eventuella destruktiva livsmönster.

Jag ser därför det nödvändigt att Försäkringskassan tillsätter en utredningsgrupp som får till uppgift att gå igenom alla förtidspensioneringar som gjorts med adhd, autism och asperger som formell grund. Syftet med utredningen är att klarlägga om Försäkringskassan gjort rätt bedömning utifrån handlingarna i det aktuella fallet i första hand, och i andra hand, med hjälp av diagnostisk expertis, gå igenom de journaler som kan ge vägledning om diagnosen är vederhäftig.

Margareta Larsson (-)